

[Ragnhild Andersen.]

kravet om ret til fri forhandling og frie aftaler, og de hundrettusinder af organiserede arbejdere her til lands vil under ingen omstændigheder gå med til et krav om tvungen voldgift.

Vi kender jo fra tidligere tid virkningen af den tvungne voldgift. Vi havde under krigen en lov om arbejdsforhold, som netop gik ud på tvungne indgreb, tvungen voldgift, og i disse år høstede arbejderne de bitreste erfaringer af denne lov. Det var arbejdsgiverne, der høstede fordelene af de tvungne indgreb fra oven, og det var derfor også denne lov om arbejdsforhold, fagbevægelsen satte alle kræfter ind på at blive af med, så snart krigen var sluttet.

Den ærede ordfører for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard) henviste til, at formålet med forslaget er at sikre det frie ord, men rammer dér efter vor opfattelse ved siden af. Man vil, siges det i forslaget, hindre, at strejke og lockout, blokade og boykot skal kunne standse dagspressen. Men hvorfor overlader man ikke til arbejdsgiverne, i dette tilfælde dagbladene selv, at overvåge, at dagspressen ikke rammes af de lockouter og strejker, som opstår, når arbejdere og arbejdsgivere ikke kan komme længere ad forhandlingens vej? Det kan dagbladene jo udmærket selv sørge for, idet ingen pålægger dem at være medlemmer af arbejdsgiverforeningen med de deraf følgende forpligtelser. Dagbladene har selv frivilligt ved deres medlemskab i arbejdsgiverforeningen forpligtet sig til at stå solidarisk med de øvrige arbejdsgivere i alle konflikter, ikke alene konflikter vedrørende deres egne beskæftigede arbejdere, men i alle konflikter, som angår Dansk Arbejdsgiverforening. Dagbladene har deres fulde frihed til at udmelde sig af arbejdsgiverforeningen og på den måde frit at forhandle og slutte aftaler med deres arbejdere om løn- og arbejdsvilkår, med andre ord opnå en frivillig overenskomst. Og mit parti er af den opfattelse, at det eneste holdbare under de nuværende produktionsforhold er frivillige aftaler mellem arbejdere og arbejdsgivere. Det er det eneste for arbejderne tilfredsstillende, og derfor opfordrer vi til forkastelse af forslaget.

Den ærede ordfører for forslagsstillerne udtalte, at det kunne ikke nytte, at grundloven sikrede os ret til at komme frem med vore tanker på tryk, når der iøvrigt ikke var mulighed derfor. Men det er nu ikke bare spørgsmål om den i grundloven givne ret til at offentliggøre sine tanker på tryk, der er af betydning i vort samfund. Dette

at kunne komme frem med sine synspunkter og meninger på tryk er i allerhøjeste grad afhængig af og står i forbindelse med de økonomiske forhold. „Har du penge, så kan du få, og har du ingen, så kan du gå.“ Har du penge til at udgive en avis, kan du få den trykt, og har du ingen penge, har du ingen muligheder. Det har vi oplevet gang på gang, og det oplever vi også i disse år. Eksempelvis kan jeg nævne, hvordan man overfor den kommunistiske presse forsøger økonomisk tryk til forhindring af, at trykkefriheden får lov at folde sig ud her til lands. Det er i høj grad kapitalen, der er bestemmende for trykkefrihedens udøvelse, og derfor vil det være urigtigt at sige, at det alene er grundloven, som skaffer os frihed til at fremsætte vore tanker på tryk.

Men som sagt, hvad angår det foreliggende forslag om tvungen voldgift, opfordrer mit parti til at forkaste det.

Arbejds- og boligministeren (Kjærboel): Når jeg allerede nu — måske imod almindelig sædvane — har ønsket at tage ordet, skyldes det det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Harald Nielsen rettede til mig om, hvorledes jeg havde tænkt mig at forme henstillingen til organisationerne med henblik på at tilvejebringe en ordening, hvorefter vi kunne sikre os mod fremtidig at komme ud for en lignende situation som i 1947. Jeg ved ikke, om det ærede medlem har overhørt slutningen af mit indlæg før, men da sagde jeg, at jeg ville foreslå, at der gives mig bemyndigelse til på regeringens og rigsdagens vegne at rette opfordring til parterne om at lade spørgsmålet om tilvejebringelse af en ordening, der udelukker mulighed for konflikt på dette område, indgå i overenskomstforhandlingerne. Denne formulering må egentlig være i overensstemmelse med det ærede medlem hr. Harald Niensens egen indstilling, idet det ærede medlem sagde noget i retning af, at han ønskede dette forslag fra de radikale behandlet i et rigsdagsudvalg, for at vi kunne finde frem til en frivillig ordening. Nu gentager jeg, at da vi faktisk står midt i en overenskomstsituation, hvori typograferne er impliceret, så må det dog være rigtigt, at man giver begge parterne mulighed for at finde frem til den frivillige ordening, som også det ærede medlem hr. Harald Nielsen ønsker.

Da jeg nu har fået ordet, vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, som stadig kastede misbilligende øjekast ned til repræsentanten for det røde ministerium, at det er storartet, når han siger,